

سیاست‌ورزی در تعطیلات

در پایان سال ۹۷ بررسی کردیم چرا احزاب ایران در فراز و نشیب‌های سیاسی هیچ اثری ندارند **+** ۱۱ گفتار از یازده چهره حزبی «**۷،۶،۵**»

مسعود شفیعی، رئیس سابق دانشگاه فنی و حرفه‌ای در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

شیوه درآمدزایی دانشگاه‌های دولتی غلط است

صفحه ۵ را بخوانید

روزنامه خیری، تحلیلی، دانشگاهی، صبح ایران
صدای نیکیان، نگاه جوانان

۱۶ صفحه
۶۰۰ تومان

شماره مسلسل: ۳۳۷۱
دوشنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۷
۱۱ رجب ۱۴۴۰
۱۸ مارس ۲۰۱۹
شماره: ۲۷۳۳

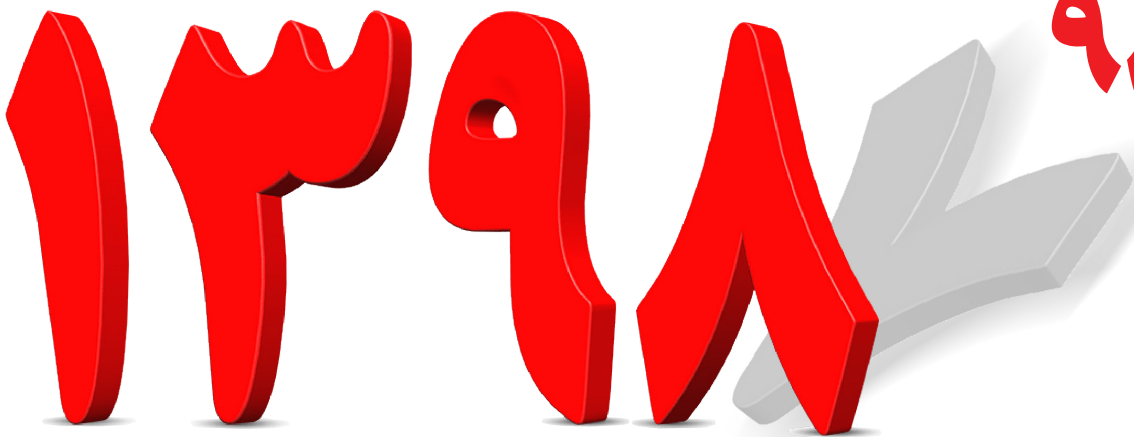
شماره بعدی روزنامه در تاریخ ۱۷ فروردین ۹۸ منتشر خواهد شد

www.fdn.ir | Mon | 18 Mar 2019 | vol.10 | No. 2733 | 16 Pages

پرتره اقتصاد ایران در سال ۹۸

پیش‌بینی شاخص‌های اقتصادی
در سال آینده سخت است
اما کارشناسان در پاسخ
به «فرهیختگان» سعی کرده‌اند
به برخی سوالات پاسخ دهند

«۸»

پرنودش کارشناس سیاسی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

جنگ آمریکا و چین بر سر منطق سرمایه‌داری است

«۱۲»

دکتر ابطحی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی تهران تشریح کرد

پزشکی دانشگاه آزاد در خدمت توسعه سلامت کشور

«۶»

بیرانوند در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

به یک تیم خارجی در حد شخصیت پرسپولیس می‌روم

خیلی زود دستکش طلای آسیا را می‌گیرم

«۹»

«سر مقاله»

سنگر جریان دانشجویی کجای جنگ اقتصادی است؟

علی خضریان

قائم مقام مدیر مسئول

قریب به یک دهه است که سلسه‌نام گذاری‌ها برای عناوین سال‌ها از سوی رهبر انقلاب به مساله اقتصاد اختصاص یافته و این موضوع به مساله اصلی کشور تبدیل شده است. ضمن اینکه وجود حفره‌هایی در ساختار اقتصادی کشور و استفاده از آنها توسط دشمن منجر به آغاز یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار از سوی دشمن علیه کشور نیز شده است. در این میان برخی مسئولان و تصمیم‌گیران کشور با این تحلیل که جنگ آغاز شده را می‌توان با استراتژی مذاکره برد-برد متوقف کرد، یا در میدان مذاکرات متعدد به‌صورت مستقیم با طرف آمریکایی گذاشتند؛ غافل از اینکه حتی درصورت موفق شدن در انجام یک توافق با طرف‌های غربی به‌دلیل اینکه در جهان امروز، وزن و اهمیت کشورها در حوزه بین‌الملل به اندازه زیاد به قدرت اقتصادی آنها بستگی دارد و به همین دلیل، امروزه در میان کشورها برای کسب قدرت بیشتر در حوزه اقتصادی، جنگی پنهان و بعضاً آشکار شکل گرفته است، نمی‌توان انتظار داشت جمهوری اسلامی ایران با به سرانجام رساندن هر توافقی در موضوعی مشخص، با موقعیتی ژئواستراتژیک، ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک از تیرس رقبا و دشمنان منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای خود در این جنگ در امان بماند. به همین دلیل باید در ابتدا این باور اجتماعی را حاصل کرد که جنگ اقتصادی تحمیل شده علیه ایران، همان گونه که اوپاما، رئیس‌جمهور سابق آمریکا در جریان مواضع موافق و مخالف سناتورهای آمریکایی درخصوص توافق هسته‌ای با ایران، طی نامه‌ای به سناتورها قول داد فشار اقتصادی علیه ایران را به‌عنوان یک استراتژی دائمی همچنان حفظ کند؛ نه یک تاکتیک موقتی؛ بلکه یک استراتژی دائمی است و درواقع کشورهای غربی خصوصاً آمریکا، هجوم به اقتصاد ایران را به‌عنوان یکی از راه‌های موثر غلبه بر ایران در نظام جهانی درنظر گرفته‌اند؛ لذا این موضوع ارتباطی به یک دولت خاص در طرفین منازعه ندارد. ضمن اینکه جنگ اقتصادی بخشی وسیع‌تر در عرصه جنگ نرم است که دشمن از این طریق پروژه تغییر در ساختار قدرت و مناسبات ارزشی مربوط به آن را از درون دنبال می‌کند. بر همین اساس نام‌گذاری و مفهوم‌سازی این مساله به اسم جنگ، بیانگر آن است که چالشی بر سر موجودیت نظام اسلامی وجود دارد. به این معنا در شرایطی قرار گرفته‌ایم که این جنگ چالشی بر سر موجودیت جمهوری اسلامی است و مساله بر سر «هست و نیست» یا «بود نبود» نظام یا تمام ابعاد آن است.

بنابراین در چنین میدانی نبردی انتظار از بدنه دانشجویی معتقد به انقلاب اسلامی در دانشگاه‌ها به‌عنوان جریان پیش‌برنده اجتماعی این است که چند اقدام اساسی را در دستور کار خود قرار دهند.

باورمندی به جنگی بودن شرایط مهم‌ترین عامل برای نقش آفرینی جریان دانشجویی معتقد به انقلاب اسلامی این است که با همه وجود جنگ را باور کنند و بدانند این جنگ بر سر موجودیت ماست؛ آن‌وقت است که جنگ در رأس امور قرار می‌گیرد و همه چیز با منطبق جنگی سنجیده می‌شود. در این شرایط که دشمن به دنبال از پا درآوردن توده‌های اجتماعی در عرصه اقتصادی است، تحلیل‌ها و مطالبات مسائل با منطق جنگی بیان می‌شود،

نه با دیدگاه‌های سیاست‌زده و رویکردهای انتخاباتی.

امادگی برای نبرد در جنگ هر جنگی جهت مقابله با دشمنان نیازمند انجام عملیات‌های آفندی در کنار اقدامات پدافندی است و این مهم زمانی می‌تواند در دستور کار قرار گیرد که قواعد و شرایط آن جنگ مورد شناسایی دقیق قرار گیرد تا بتوان با شناخت نقاط قوت و ضعف خود و دشمن، نسبت به انجام اقدامات آفندی به‌موقع و موثر گام برداشت. واقعیت این است که بخش عمده‌ای از جریان دانشجویی شناخت درست و واضحی از مشکلات و مسائل اساسی اقتصادی ندارند و بر همین اساس بعضاً به‌دلیل نگاه به مصالح ملی از عینک سیاسی، تصمیماتی می‌گیرند که نتیجه‌ای خلاف آنچه را دنبال می‌کردند برای کشور رقم می‌زند؛ لذا ضروری است جریان دانشجویی جهت حضور در میدان نبرد اقتصادی به‌سرعت با شناسایی مسائل و رویکرد مساله‌محور با تحقیق و بررسی جوانب موضوع، اقدام به طرح مطالبات اقتصادی جامعه و ارائه راهکارها کند.

شکستن محاصره تبلیغاتی دشمن دشمن در جنگ اقتصادی تلاش می‌کند با استفاده از ابزارهای تبلیغاتی و همچنین برخی اقدامات نفوذی‌های فکری و تشکیلاتی خود در کشور این گونه القا کند که جمهوری اسلامی در وضعیت آچمز و بن‌بست قرار گرفته و امکان رفع مشکلات اقتصادی با استفاده از ظرفیت‌های درونی وجود ندارد، لذا باید برای عبور از شرایط کنونی به‌سمت واگذاری امتیازات بیشتر به طرف غربی پیش رود. در این شرایط یکی از اقداماتی که با ایجاد تسلط جریان دانشجویی به مسائل اقتصادی و رویکرد طرح مطالبات بر مبنای مساله‌محوری به‌همراه ارائه پیشنهادها و عملیاتی برای رفع مشکلات می‌تواند فراهم کند، دمیدن روحیه خودباوری و امید به جامعه و باور به عدم وجود بن‌بست در کشور است که این امر خود موتور محرک اجتماعی برای مقابله با دشمن است.

ترتیب نیروی انسانی برای مقابله با دشمن شاید بتوان یکی از مهم‌ترین اقدامات جریان دانشجویی در حوزه جنگ اقتصادی در انجام فعالیت در جهت فرهنگ‌سازی و تغییر نگاه بدنه دانشجویی پیرامون اشتغال دانست. واقعیت این است که یکی از نیازهای اساسی جامعه جوان، اشتغال است که عموماً جریان دانشجویی برای این دغدغه اجتماعی برنامه‌ریزی مناسبی ندارد و در طول سال تحصیلی کمتر شنیده می‌شود که نشست‌ها و کارگاه‌هایی برای برآورده کردن این نیاز اساسی و مهم گام بردارد. این انتظار از جریان دانشجویی می‌رود در شرایط جنگ اقتصادی یا توجه بیشتر به ظرفیت‌های بومی و ملی و ارائه الگوهای موفق در کارآفرینی و اشتغال‌زایی، ضمن اینکه زمینه‌ساز دور شدن خود از سیاست‌زدگی را فراهم کرده و برای خود خلق بدنه اجتماعی می‌کند، زمینه تربیت نیروی انسانی برای مقابله با دشمن را نیز فراهم کند. واقعیت این است که در این میدان نبرد، با حرف نمی‌توان بر دشمن فائق آمد؛ ضمن اینکه پذیرش نقش و سهم مهم دولت و دیگر دستگاه‌های اجرایی، نظارتی و تقنینی در این جنگ به‌معنای رفع مسئولیت از دیگران نیست و یکی از اصلی‌ترین ظرفیت‌های مهم کشور در جهت فائق آمدن بر دشمن، بدنه دانشجوی مومن انقلابی است که ضمن تعیین و شناختن وظایف و تکلیف خود در این جنگ تحمیلی، باید هرچه سریع‌تر برای تحقق مطالبه رهبر انقلاب جهت عبور کشور از مشکلات اقتصادی گام‌های اساسی بردارد.

«یادداشت»

فرصت سال ۹۷ از دست رفت

معضلی به نام احزاب موسمی و فصلی

حسین قربانزاده

مدیرمسئول سابق روزنامه همشهری

احزاب در کشور ما در واقع فصلی و موسمی هستند و بیشتر در ایام انتخابات بروز و ظهور می‌کنند. از این رو در سال ۹۷ چون انتخابات فراگیری نداشتیم، تحرک عمده‌ای را هم از احزاب شاهد نبودیم. البته این یک نقص محسوب می‌شود و بالاخره باید روزی در کشور رویکرد تحزب ناپدینه شود، تا جایی که همه فعالیت‌های سیاسی در قالب تحزب منعکس شده و مردم هم از این طریق بتوانند نگرش و رویکردی را که مورد علاقه‌شان است انتخاب و همه تحولات جامعه را از منظر احزاب رصد کنند. از طرف دیگر احزاب هم در قبال موفقیت‌هایی که در انتخابات مختلف به دست می‌آورند، پاسخگو و مسئولیت‌پذیر باشند.

در چند انتخابات گذشته شاهد رشد و بلوغ سیاسی مردم در حوزه احزاب بودیم. در همین راستا مشاهده کردیم که هم در انتخابات مجلس دهم سال ۹۴، هم انتخابات ریاست جمهوری، هم انتخابات مجلس خبرگان و شوراها، نقش فهرست‌های انتخاباتی و لیست‌های معرفی شده از سوی احزاب و جناح‌های سیاسی بسیار موثر بود و مردم بیشتر لیستی رای دادند. این نشان از بلوغ سیاسی مردم است، ولی هنوز با آرمان و مطلوب تحزب در کشور فاصله داریم. متأسفانه احزاب نتوانستند جز در مقطع انتخابات نقش موثری را در جامعه ایفا کنند. از این رو اگرچه به‌طور حداقل نه‌شست‌های سیاسی، رصد و تحلیل اوضاع سیاسی، اقتصاد، فرهنگ و جامعه توسط برخی احزاب برگزار می‌شود، ولی در مجموع سال جاری سالی پربار برای احزاب نبود. در جریان اصولگرایی نیز اعتقاد من این است که امسال فرصت مناسبی برای بروز و ظهور بیش از پیش اصولگرایان بود. به هر حال وضعیت معیشتی و مشکلات مردم به گونه‌ای است که آنها از کسانی که به نوعی روزی دستی در آتش مدیریت داشته و مسئول بودند مطالبه می‌کردند که پا در میدان رفع مشکلات بگذارند. این مطالبه باید پاسخ داده می‌شد و به هر طریق به اقتضای بضاعتی که داشتند باید هر کاری از دست‌شان برمی‌آمد انجام می‌دادند یا اینکه حداقل مردم این احساس را می‌داشتند که آنها در کنارشان هستند و از مسئولان مطالبه می‌کنند. این اتفاق اگر رخ می‌داد، می‌توانست مقدمه‌ای برای بروز و ظهور بیشتر جریان اصولگرایی در انتخابات سال ۹۸ باشد، ولی متأسفانه این فرصت از دست رفت و باید در ماه‌های آینده جبران کنند که کار سخت‌تری است. به هر حال معتقدم امسال فرصتی که می‌توانست بروز کند تا حدی نادیده گرفته شد.

«یادداشت»

چرا احزاب در سپهر سیاسی کشور کارگشا نیستند؟

داریوش قنبری

عضو شورای مرکزی حزب مردم‌سالاری

واقعیتی که در کشور ما وجود دارد این است که احزاب به آن معنایی که باید و شاید کارویژه‌های خود را انجام نمی‌دهند. دلایل این است که در کل احزاب در کشور ما زیاد فعال نیستند. متأسفانه به‌رغم اینکه بیش از یک قرن از شکل‌گیری حزب در کشور ما گذشته است، هنوز احزاب کشور ما احزابی نحیف و لاغر هستند و به‌نوعی نتوانسته‌اند همانند احزاب کشورهای توسعه‌یافته در سپهر سیاسی کشور کارگشا باشند و به ایفای نقش بپردازند. یکی از ضعف‌های جدی احزاب در کشور ما این است که ارتباط چندانی با پایگاه طبقاتی خود ندارند. احزاب دوست دارند قدری پوپولیستی عمل کنند و زیاد سعی نمی‌کنند بر مبنای پایگاه اجتماعی خود فعالیت داشته‌باشند و نمایندگی اقشار یا طبقاتی را داشته باشند که به لحاظ اجتماعی آنها را نمایندگی می‌کنند. تعدد بی‌سابقه حزب در کشور نیز از دیگر مشکلات است. حزب تعریفی دارد و در بستر شکاف‌های اجتماعی رشد و نمو پیدا می‌کند. وقتی صحبت از ۱۶۰ حزب است، باید حداقل ۸۰ شکاف وجود داشته باشد که بر مبنای آن ۸۰ شکاف ۱۶۰ حزب وجود داشته باشد. می‌دانیم که در کشور ما ۸۰ شکاف فعال اجتماعی وجود ندارد. کشوری که ۸۰ شکاف فعال اجتماعی در آن وجود داشته باشد، عملاً از بین می‌رود و فرومی‌پاشد و نمی‌تواند به زندگی و حیات خود ادامه دهد. بنابراین خیلی از احزابی که در کشور ما وجود دارند، عملاً احزاب همفکر هستند و در مجموع فلسفه وجودی این گونه احزاب جای سوال دارد.

احزابی که یک دیدگاه و یک برنامه و یک اندیشه خاص را نمایندگی می‌کنند، باید در هم ادغام شوند و احزاب فراگیرتری را ایجاد کنند. این نقش را در حال حاضر جناح‌های سیاسی در کشور ما برعهده دارند و به جای احزاب فراگیر با واژه‌ای تحت عنوان جناح همواره سروکار داشتیم. بر اساس ترمینولوژی رایج احزاب، جناح باید داخل احزاب شکل بگیرد؛ یعنی یک حزب درون خود می‌تواند جناح‌هایی داشته‌باشد، ولی اینکه هم جناح و هم حزب باشد، پدیده خاص ایران است. آنچه تحت عنوان جناح در کشور ما شناخته می‌شود در ترمینولوژی رایج احزاب سیاسی تحت عنوان جبهه از آنها یاد می‌شود، نه جناح! به هر حال جناح‌های موجود در کشور ما می‌توانند مبنای احزاب فراگیری را در کشور پدید آورند و احزابی را که در درون این جناح‌ها هستند در هم ادغام کنند. به نظر جناح‌ها می‌توانند در آینده کارکردهای حزبی شبیه احزاب واقعی در کشورهای توسعه‌یافته داشته‌باشند اگرچه تاکنون این اتفاق نیفتاده است.

یکی دیگر از عواملی که باعث شده حزب در کشور ما نقش‌آفرین نباشد این است که بین سیستم و نظام انتخاباتی و نظام حزبی رابطه وجود ندارد و این عدم رابطه باعث شده احزاب کار خود را جداگانه بدون توجه به سیستم انتخاباتی به شکل مقطعی انجام دهند. فرهنگ سیاسی ما نیز جزء عواملی است که باعث شده تحزب آن گونه که باید در کشور شکل نگیرد. متأسفانه هنوز فرهنگ سیاسی ما فرهنگ سیاسی مشارکتی به معنای واقعی نیست. از طرف دیگر به لحاظ یکسری مسائل تاریخی دیدگاهی منفی نسبت به حزب در کشور وجود دارد که این ضدتوسعه سیاسی است و باعث شده کشور همچنان با توجه به اینکه یک قرن از فعالیت حزب در آن گذشته است، شاهد وجود احزاب توانمند و قدرتمند نباشد. نوع نگاه برخی دولت‌ها به احزاب هم از دیگر عوامل عدم شکل‌گیری احزاب قوی در کشور است. برخی دولت‌ها احزاب را قریب خود تلقی کردند، این هم در مجموع یکی از دلایلی است که باعث شده حزب در کشور ما به خوبی پا نگیرد و احزاب کارکردهایی ناقص داشته‌باشند و نتوانند به آن معنایی که انتظار می‌رود کارکردهای خاص خود را داشته‌باشند.